

Fővárosi Ítéltábla
mint másodfokú bíróság
2.Mf.31.180/2024/5.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a felperesi képviselő neve ügyvéd (felperesi képviselő címe) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek – a Gerencsér és Társa Ügyvédi Iroda (alperesi képviselő címe, ügyintéző: alperesi képviselő neve ügyvéd) által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen egészségsértéssel összefüggő kártérítés és sérelemdíj tárgyában indult perében a Budapest Környéki Törvényszék 33.M.70.242/2023/34. sorszámú ítélete ellen a felperes által 37. sorszámon, továbbá az alperes által 38. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részében helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 20.700 (húszezer-hétszáz) forint + áfa másodfokú perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 126.400 (százhuszonhatezer-négyszáz) forint fellebbezési illetéket az esedékesség napjáig az államnak a Nemzeti-Adó és Vámhivatal illetékbevételei számlájára. Az illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé. A felperest terhelő 200.000 (kétszázezer) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság határozata és az általa megállapított tényállás

[1] A Budapest Környéki Törvényszék a 2024. május 21. napján meghozott 33.M.70.242/2023/34. számú ítéletével megállapította, hogy az alperes 100 %-ban felel a felperes 2022. július 27-én bekövetkezett munkabalesetéért.

[2] Az elsőfokú bíróság erre tekintettel ápolási és gondozási díj címén 20.000 forint, háztartási kisegítő költsége címén 30.000 forint és a késedelmi kamatok, továbbá gyógyszerköltség címén 30.000 forint, ezen kívül sérelemdíj címén 1.500.000 forint megfizetésére kötelezte az alperest, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Az elsőfokú bíróság az alperest kötelezte 78.470 forint + áfa perköltség megfizetésére a felperes javára. A pernyertességhez igazodóan rendelkezett a szakértői díj és az eljárás illeték viseléséről arra figyelemmel, hogy a felperest munkavállalói költségkedvezmény illette meg.

[3] Az elsőfokú ítéleti tényállás szerint a felperes 2022. július 11-től állt munkaviszonyban az alperessel konyhai kisegítő munkakörben. A felek között írásbeli munkaszerződés nem készült, a megállapodás szerint a felperes munkabére napi nettó 15.000 forint volt, a munkaviszonya alatt a cím szám alatti telephelyen végzett munkát.

[4] Az alperes állateledel gyártással foglalkozik. Ehhez kapcsolódóan a felperesnek és munkatársának, név az volt a munkaköri feladata, hogy a kutyatáp előállítás részeként a fagyasztott állati eredetű nyersanyagokat magas nyomáson, gőz sterilizálással előkészítsék. A tápot üvegbe öntve, fémkosárba behelyezve kellett a sterilizáláshoz előkészíteni és az alperes által üzemeltetett három darab nagyméretű, 39 liter űrtartalmú kuktában (autokláv) sterilizálni. Az autokláv fedelén a gyártó nyomás- és hőfokmérő szabályozót alakított ki, továbbá biztonsági szeleppel és 8 db szárnyas anyacsavarral volt biztosítva a légmentes lezárás. Az alperes három zsámolyt biztosított a nyomás- és hőfokmérő figyelése, illetőleg a kukták megközelítése érdekében. A felperes a kukták kezelését nem vállalta, ezért azt kizárólag név_ végezte.

[5] A munkafolyamat elvégzésére név1 ügyvezető tanította be a felperest és névt is. Ennek során azt közölte velük, hogy a kukta fedelét abban az esetben lehet kinyitni, ha a nyomásmérő nullán van. A kuktában lévő víz lehűtését a biztonsági szelep kinyitásával lehet gyorsítani. Ebben az esetben azonban a fedélen található csavarokat átellenben kell kitekerni. Az alperes „Biztonsági, használati figyelmeztetések” elnevezéssel kirakott a falra egy tájékoztatót, amely tartalmazta a kukta használatával kapcsolatos alapvető információkat. A felperes, illetve munkatársa egyéb tájékoztatót nem kaptak, munkavédelmi oktatásban nem részesültek, a kuktával kapcsolatos munkavégzéshez egyéni védőfelszerelésként kizárólag kesztyűt kaptak, hőálló kötényt nem. Az alperes nem rendelkezett a munkavédelmi oktatáshoz kapcsolódó oktatási tematikával és kockázatértékeléssel sem.

[6] 2022. július 27-én munkavégzés során a főzési időt követően név_ megkezdte a kukta fedelén található szárnyas anyacsavarok kicsavarását, de nem az átellenben lévő, hanem az egymás melletti csavarokat kezdte kicsavarni. Ekkor a nyomás hatására kicsapódott

az autokláv fedele, a forró víz kilövellt és a kukta közelében tartózkodó felperesnél és névnél súlyos égési sérüléseket okozott.

[7] A felperes nem kérte mentő értesítését, kérésére név² az alperes ügyvezetőjének fia szállította haza. A felperes élettársa név³ azonnal értesítette a mentőket. A felperes ezután a kórházn orvosi ellátásban részesült, ennek során megállapították, hogy a derekán és a farpofákon, továbbá mindkét comb hátsó felszínén több tenyérnyi első-, illetve másodfokú égési sérülést szenvedett.

[8] Az alperes 2022. július 27-én munkabaleseti jegyzőkönyvet állított ki, amelyben azt rögzítették, hogy a felperes munkatársa név_ az utasítástól eltérően, nem rendeltetésszerűen távolította el a kukta fedelét, amikor a csavarokat nem átlósan kezdte kilazítani. Ennek következtében a kukta fedele felnyílt és az onnan kicsapódó forró víz okozott sérülést.

[9] A balesettel összefüggésben hivatal vizsgálatot folytatott és a /2022. számú határozatban az ügygel összefüggésben az alperes alábbi munkavédelmi szabályszegéseit és mulasztásait állapította meg. Az alperes nem biztosított égés elleni egyéni védőeszközt a munkavállalóknak, pl. hőálló kötényt, nem biztosított csúszás ellen védő lábbelit, továbbá a veszélyes anyagok, keverékek használatához szükséges, pl. kémiai hatások ellen védő kesztyűt, szem- vagy arcvédő eszközöket, melyre tekintettel nem gondoskodott a kémiai, kóroki tényezőknek kitett munkavállalók megfelelő védelméről. A balesettel érintett munkavállalók munkaköri alkalmassági vizsgálatára nem került sor. Az alperes nem rendelkezett kockázatértékeléssel a munkavégzést érintő és a munkaeszközök üzemeltetésével összefüggő kockázatok felmérése érdekében. Ezzel kapcsolatban védelmi intézkedéseket sem határoztak meg. Nem határozták meg munkakörönként a munkavállalókat érő kockázatokat és az egyéni védőeszköz használatának a rendjét sem. Nem volt biztosított a főzőszámolyok háromoldali megközelítése, továbbá a kuktákön nem voltak jól látható jelek, feliratok a megfelelő használat érdekében. A meleg ellen védő fogóruhát az alperes nem biztosított és a munkavállalók a magasnyomású edény használata során előforduló veszélyekről nem kaptak teljes körű tájékoztatást. Nem voltak biztosítva a munkahelyi elsősegélynyújtás tárgyi, személyi, szervezési feltételei, nem volt munkavédelmi oktatási tematika. Erre tekintettel nem lehetett megállapítani, hogy a balesettel érintett magasnyomású edények rendeltetésszerű használatához, esetleges meghibásodási lehetőségeihez kapcsolódóan milyen tájékoztatást kaptak a munkavállalók. Mindezekre tekintettel a hatóság munkavédelmi bírsággal sújtotta az alperest és a hiányosságok megszüntetésére kötelezte.

[10] A balesettel összefüggésben a felperes a testfelszíne 10 %-át érintő égési sérülést szenvedett el, ebből 5 %-nál felszínesen mély volt az égés. Az elszenvedett sérülés gyógytartama hat hét volt. A felperes a balesettel összefüggésben százalékban kifejezhető egészségkárosodást nem szenvedett el, az égéssel érintett bőrfelület gyógyultnak minősül, érdemi funkcióhiány nem következett be. Az esztétikai kár minimális, szokványosan viselt ruházat mellett nem látható.

[11] A gyógyulási időtartam hat hetében a felperest a lánya, név⁴ ápolta és gondozta, ami bőrápolásban és injekció beadásban nyilvánult meg napi egy órában. Az egyéb, a tisztálkodáshoz, illemhely használatához, öltözködéshez, étel elkészítéséhez, étkezéshez kapcsolódó segítségre napi két órában szorult. A felperes kertesházban lakik az élettársával név³dal. Az általa korábban ellátott háztartási, továbbá egyes kerti munkákat a balesetet követő hat hétig a felperes lánya és élettársa látták el. A felperes a balesetet követő hat hétig gyógyhatású készítmények, illetve gyógyszerek használatára szorult. Az akadálymentes életvitelét, az elszenvedett baleset 10 hétig érintette érdemben. Jelenleg az esztétikai károsodás már nem jelent az életvitelében elnehezülést, legfeljebb erős napozáskor vagy fagyos hidegben merülhet fel a keringés változása miatt kellemetlen érzet. A felperes 2022. augusztus 8-a óta nem volt orvosi kontrollon, vizsgálaton állapotromlásra, vagy panaszra hivatkozva.

[12] Az alperes kártérítési felelősségét az elsőfokú bíróság a Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 166. § (1) bekezdése alapján vizsgálta. Megállapította, hogy az Mt. 51. § (4) bekezdése értelmében a munkáltató kötelezettsége az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés körülményeinek a biztosítása. Az alperes jelenlegi ügyvezetője név⁵ nem emlékezett arra, hogy a felperes milyen munkavédelmi oktatásban részesült. A korábbi ügyvezető név¹ azt adta elő, hogy ő tájékoztatta a munkavállalókat a kukta használatáról. Az elsőfokú bíróság érvelése szerint ez a tájékoztatás nem minősült munkavédelmi oktatásnak és a munkafolyamatra történő megfelelő betanításnak sem. A munkavédelmi oktatásnak megfelelő tematikával kell rendelkezni, azonban ilyen oktatást az alperes nem dokumentált. A falra ki volt rakva a kukta használatával kapcsolatos bizonyos használati tájékoztatás, ez azonban szintén nem helyettesíti a jogszabályban meghatározott munkavédelmi oktatást.

[13] A munkáltatói szabálytalanságok tekintetében az elsőfokú bíróság releváns bizonyítéknak tekintette a munkavédelmi hatóság határozatát is, amiből a munkavédelmi oktatás hiányosságai mellett azt is megállapítható volt, hogy a munkavállalóknak a kukta használata során a meleg elleni védőeszköz, fogóruha, és égés ellen védelmet nyújtó egyéni védőeszköz, hőálló kötény nem volt biztosítva. Az elszenvedett sérülés elhárításához szükséges védelemmel az alperes nem látta el a munkavállalókat. Az elsőfokú bíróság azt is munkavédelmi szabálytalanságként értékelte, hogy sem kockázatértékelés, sem egyéni védőeszköz juttatási rend, sem megfelelő oktatás nem volt. A balesetet előidéző eszköz használatával kapcsolatos jól látható jelek, feliratok nem voltak a helyszínen, nem voltak jelölések, tiltásra vonatkozó jelzések, továbbá a munkavállalók a magasnyomású edény használatához kapcsolódó veszélyekről nem kaptak teljes körű tájékoztatást. Elsősegélynyújtó felszerelés, elsősegélyt nyújtó személy nem volt a helyszínen, a meghibásodás lehetőségeiről, a téves kezelésről, a rendeltetésellenes használatról, ezekhez kapcsolódó veszélyekről a munkavállalók nem kaptak tájékoztatást.

[14] Az elsőfokú bíróság az Mt. 166. § (2) bekezdés b) pontja alapján vizsgálta az alperes mentesülését megalapozó feltételeket, a munkáltatónak a munkavállalója egészségi

állapotában bekövetkezett károkért fennálló felelőssége egyes kérdéseiről szóló 1/2018. (VI. 25.) KMK vélemény (a továbbiakban: KMK vélemény) 5. pontjában foglaltakra is. Azért találta alaptalannak az alperes mentesüléssel összefüggő hivatkozását, mert a munkáltató csak abban az esetben mentesülhet a kártérítési felelősség alól, amennyiben részéről nem történt a balesettel összefüggő munkavédelmi szabályszegés, és kizárólag a sérült munkavállaló elháríthatatlan magatartása idézte elő a kárt.

[15] Jelen perbeli esetben a munkáltató részéről a balesettel összefüggő a munkavédelmi szabályszegések megállapíthatók voltak, az alperes súlyosan megszegte az egészséget nem veszélyeztető biztonságos munkavégzés követelményeinek biztosításával kapcsolatos kötelezettségét. Mindez kizárta a felperes kizárólagos, elháríthatatlan károkozó magatartását, de ilyen körülményt az alperes nem is bizonyított a perben. Az alperes hivatkozott arra, hogy a felperes a beszélgetésével akadályozta névt a munkavégzésben. név2 tanúvallomása szerint azonban nem volt utasítás az alperesnél arra, hogy a munkavállalók nem beszélgethetnek munkavégzés során. Ugyanakkor az sem nyert igazolást, hogy a baleset bekövetkezése pillanatában beszélgetés zajlott, illetve amennyiben történt is beszélgetés, az elvonta név figyelmét.

[16] Az elsőfokú bíróság nem értékelte a kárenyhítési kötelezettség megsértéseként, hogy a felperes azt kérte, hogy ne mentőt hívjanak, hanem vigyék haza. Amint hazaértek, az élettársa azonnal mentőt hívott, a felperest még a baleset napján kórházban ellátták. Ebből következően a balesettel összefüggő, a kárenyhítés körében értékelhető magatartás, mulasztás a részéről nem volt megállapítható.

[17] Az alperes alaptalanul hivatkozott a perben arra is, hogy a felperes a kárigényét név_munkavállalóval szemben érvényesítheti. Az Mt. 166. § (1) bekezdése alapján ugyanis a felek között a munkaviszony fennállására és a baleset munkavégzéssel fennálló összefüggésére tekintettel, a felperes a kárigényét a munkáltatóval, vagyis az alperessel szemben érvényesíthette. Mindezek alapján az alperes 100 %-os kártérítési felelősségét állapította meg.

[18] Mellőzte a baleset helyszínén készült kamerafelvételek értékelését arra hivatkozva, hogy a baleset helyszíne a felvételeken nem látszódik. Helyszíni szemle lefolytatását sem tartotta szükségesnek, mivel a baleset óta eltelt időben már megváltozhatott a baleset helyszíne, ezen kívül a Kormányhivatal Munkaügyi és Munkavédelmi Főosztálya tartott helyszíni ellenőrzést a vizsgálat során, és az alapján hozta meg a határozatát. A balesettel összefüggő büntetőeljárás adatainak beszerzését sem tartotta szükségesnek az elsőfokú bíróság.

[19] A felperes által előterjesztett kárigényeket az Mt. 177. §-a alapján alkalmazandó, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:522. § (1), (2) bekezdése, 6:527. § (1) bekezdése alapján bírálta el.

[20] Az elsőfokú bíróság a balesettel okozott sérülés gyógytartamát és a felperes életkörülményeit a tanúvallomások (név3 és név4), továbbá a perben kirendelt igazságügyi orvosszakértői vélemény alapján állapította meg. A bizonyítékok egybevetésével arra a következtetésre jutott, hogy a gyógyulási időtartamban alapos volt az ápolási és gondozási költség, továbbá a gyógyszerek, gyógyászati segédeszközökkel kapcsolatos kártérítési igény. A háztartási kisegítő költségével kapcsolatos kérelmet részben találta alaposnak és az előterjesztett 80.000 forinttal szemben 30.000 forint megfizetésére kötelezte az alperest, az orvosszakértői véleményre hivatkozva.

[21] A sérelemdíj iránti keresetet az Mt. 9. § (1) bekezdése és a Ptk. 2:42. § (1), (2) bekezdése, 2:43. § a) pontja és 2:52. §-a alapján bírálta el. Kifejtette, hogy a Pp. 265. §-a értelmében a felperest terhelte a sérelemdíj iránti kereseti kérelem jogalapja és összecszerúsége bizonyítása.

[22] A szakvélemény alapján bizonyított, hogy az alperes megsértette a felperes testi épséghez és egészséghez fűződő személyiségi jogát, mivel a felperes a munkahelyi balesete következtében a testfelszíne kb. 10 %-át érintő égési sérülést szenvedett el. Ezen égési sérülés kb. 5 %-a felszínesen mély égés volt. A sérülések gyógytartama hat hét volt, de a felperes kb. 10 hétig akadályozva volt a szokásos életvitelében. Elsősorban esztétikai károsodás érte, kontakt erős napozáskor, fagyos hidegben lehet kellemetlen érzete a bőrén. 2022. augusztus 8. napja óta panasszal vagy állapotromlással kapcsolatban nem jelent meg orvosi vizsgálaton. A sérelemdíj összegénél az előbbieket mellett figyelembe vette, hogy súlyos munkavédelmi szabálytalanság történt, azonban az elszenvedett sérülések százalékban kifejezhető egészségkárosodást nem okoztak. A felperes bőrén érdemi funkcióhiány nem következett be, a sérülései hat hét alatt begyógyultak. Az esztétikai kár minimális, szokványos ruházat mellett nem látható. Mindezeket a körülményeket mérlegelve az elsőfokú bíróság 1.500.000 forintban határozta meg a sérelemdíjat, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A késedelmi kamatról a Ptk. 6:48. § (1) bekezdése alapján rendelkezett.

[23] A pertárgyértéket a Pp. 512. § (2) bekezdése alapján 4.130.000 forintban állapította meg, a felperes pervesztességét 38 %-ban. Ezért a nagyobb részben pervesztes alperest kötelezte a pernyertes összeghez igazodó perköltség megfizetésére a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 3. § (1) bekezdés a) pontja alapján.

A felperes fellebbezése

[24] Az elsőfokú ítélet elleni fellebbezésében a felperes a sérelemdíj összegét vitatta. Az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a sérelemdíj 4.000.000 forintra történő felemelését kérte, és másodfokú perköltségigényt is érvényesített.

[25] Fellebbezésében előadta, hogy az elsőfokú bíróság 100 %-ban állapította meg az alperes kártérítési felelősségét a perbeli balesettel összefüggésben. Erre tekintettel helytállóan rendelkezett a vagyoni károk megtérítéséről, ugyanakkor a sérelemdíj összegét indokolatlanul alacsony mértékben határozta meg a Ptk. 2:52. § (3) bekezdése megsértésével.

[26] A sérelemdíj megállapításakor a bíróságnak az adott ügy egyedi körülményeit kell mérlegelnie. A nemvagyoni kártérítéshez képest a sérelemdíj egy tágabb jogi kategória, mert a kompenzáció mellett célja a jogsértés társadalmi elítélése is. Értékelni kell az okozott hátrány kapcsán, hogy a személyiségi jogsértés milyen változásokat idézett elő a károsult életvitelében, életminőségében, életének jövőbeli lehetőségeit illetően. Ezen kívül figyelembe kell venni az érzelmi, lelki változásokat, a személyiség alakulását, önmegvalósítását, a felróhatóság mértékét, a jogsértés súlyát és ismétlődő jellegét, annak környezetre gyakorolt hatását. Az immateriális sérelmek adott esetben helyrehozhatatlanok, amit szintén az egyedi körülmények gondos, részletes értékelésével kell vizsgálni és mindezek mérlegelésével lehet olyan összeget meghatározni, ami alkalmas a magánjogi büntetésre és az okozott sérelem kompenzálására is. A bíróságnak figyelembe kell venni a hasonló tényállások alapján megítélt sérelemdíjak összegét is.

[27] Jelen ügyben fokozott súllyal kellett értékelni, hogy a felperesnek hosszú ideig szinte elviselhetetlen fájdalmai voltak és jelentős esztétikai sérülésekkel kell leélnie az életét, ami igen zavaró. Az alperes részéről sorozatos és súlyos jogsértések történtek, amit a sérelemdíj magánjogi büntetés funkciója keretében kell kifejezésre juttatni. Az elsőfokú bíróság által meghatározott összeg a kifejtett követelményeknek nem felelt meg. A felperes a Debreceni Ítéltábla Pf.20.203/2023/7. számú ítélete, továbbá a Fővárosi Ítéltábla Pf.20.909/2019/12. számú ítélete alapján arra hivatkozott, hogy az adott ügyekben hasonló egészségkárosodás mellett lényegesen magasabb összegben határozta meg a bíróság a sérelemdíj összegét. Jelen esetben az ár- és értékviszonyokat, az azokban bekövetkezett változásokat is figyelembe kell venni.

Az alperes fellebbezése

[28] Az alperes elsődleges fellebbezési kérelmében az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását kérte. Másodlagos fellebbezési kérelme azon alapult, hogy a másodfokú bíróság 26%-ban állapítsa meg a felperes balesetért fennálló alperesi kártérítési felelősség arányát, és ennek megfelelően rendelkezzen a marasztalásról. Amennyiben a másodfokú bíróság a kárfelelősség mértékét eltérően határozza meg, úgy ennek megfelelően döntsön. Az alperes harmadlagos fellebbezési kérelme az elsőfokú ítéletben meghatározott marasztalási összeg 24, illetve 12 havi részletekben történő megfizetésére irányult.

[29] Az alperes az elsődleges fellebbezési kérelem kapcsán arra hivatkozott, hogy a baleset közvetlen oka név_ szabálytalan, figyelmetlen munkavégzése volt. A munkafolyamat elvégzésére a korábbi ügyvezető név1 betanította a felperest és névt is, ekkor elmagyarázta, hogy az autokláv fedelét mikor kell kinyitni és hogy az átellenben lévő csavarokat kell meglazítani. Figyelembe kellett venni a falra kitett biztonsági és használati figyelmeztetések tartalmát is, ami a helyes üzemeltetésre vonatkozott. Ennek ellenére a baleset napján, 2022. július 27-én név_ a szárnyas anyacsavarok kilazítását nem megfelelően, azaz átellenben, hanem az egymás melletti csavarokkal kezdte meg, ezért csapódott fel a fedő és lövellt ki a forró víz. A csavarokat továbbá csak abban az esetben lehetett meglazítani, ha a nyomásmérő nullát mutatott. Ezt az alperes képviselőjében eljáró személyek több héten keresztül tanították be a munkavállalóknak. A készülék egyébként teljesen hasonló elven működött a háztartási kuktákhhoz, amit egy háziasszonynak alapvetően ismernie kell. A baleset úgy következett be, hogy név_ nem várta meg amíg a kuktában a nyomás nullára csökken, tehát az ő figyelmetlenségéből, emberi mulasztásból, az alperesnek fel nem róható okból következett be a baleset. A felperes jelen perben nem tudta bizonyítani kétséget kizáróan a károkozó alperesi magatartást.

[30] Az alperes hivatkozott a név_ által, az alperessel szemben indított perben hozott 33.M.70.248/2023/37. számú elsőfokú ítéletben foglaltakra is. Az ítéletben az elsőfokú bíróság név_ felelősségét 74 %-ban állapította meg, mert az utasítással ellentétben, szabálytalanul kísérelte meg a kukta felnyitását. Ezzel ellentétben jelen perben a bíróság az alperes teljes kártérítési felelősségét állapította meg. Mindezek alapján elsődlegesen bizonyított károkozó magatartás hiányában kérte a keresetet elutasító döntés meghozatalát azzal, hogy a felperes a perbeli igényét névval szemben érvényesítheti. A másodlagos fellebbezési kérelem azon alapult, hogy a baleset 74 %-ban név_ felróható közrehatása miatt következett be.

[31] Az alperes kifejtette, hogy munkáltatóként a kárenyhítési kötelezettségének eleget tett, mert azonnal intézkedett a mentő kihívása iránt, amit a felperes utasított el. Ezért az Mt. 167. § (2) bekezdése alapján megállapítható, a sérült munkavállaló nem tett eleget a kárenyhítési kötelezettségének, ami az alperes kártérítési felelősségének a megállapítását kizárja.

[32] Az alperes a részletfizetés iránti kérelmét arra alapította, hogy a marasztalási összeg egy összegben történő megfizetése számára „komoly likviditási problémákat okozna”, az alperesi gazdasági társaság ezt az anyagi terhet nem bírja el. Ezért a kérelme méltányos elbírálását kérte.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme

[33] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében a felperesi fellebbezés alaptalanságát állítva, a sérelemdíj vonatkozásában az alperesi fellebbezésnek megfelelő határozat

meghozatalát kérte. Jogi érvelése megegyezett a fellebbezésében kifejtettekkel, melyben a név_ által az alperessel szemben indított perben hozott elsőfokú ítéletre hivatkozott. Kifejtette továbbá, hogy a kormányhivatal határozatában foglalt szabálytalanságok nem járultak hozzá név_ és a felperes sérüléseihez.

[34] Az elsőfokú bíróság által megállapított sérelemdíj nem állt arányban a felperes által elszenvedett sérelmekkel. Hat hét volt a gyógytartam, a felperes százalékos egészségkárosodást nem szenvedett el, továbbá érdemi funkcióhiány sem következett be a sérült bőrfelületen. Az esztétikai kár minimális, utóbb a felperes nem jelzett az orvosnál panaszt, állapotrosszabbodást. A felperest semmi nem akadályozza abban, hogy a korábbi életmódjának megfelelően éljen, normál ruházat mellett nem látható a sérülés és nem szorul a családja segítségére. A fellebbezésében hivatkozott határozatok sem támasztják alá a sérelemdíj felemelésének az indokoltságát, figyelemmel arra, hogy a felperes a balesetet követően teljes mértékben felépült és nincs maradandó egészségkárosodása.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[35] A felperes és az alperes fellebbezése is alaptalan.

[36] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 370. § (1) bekezdése alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között bírálta felül, ezért nem vizsgálta a háztartási kisegítő költségével kapcsolatos, a keresetet részben elutasító ítéleti rendelkezést.

[37] Az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítást lefolytatta, a bizonyítékokat a Pp. 279. § (1) bekezdése megsértése nélkül helytállóan értékelte, a megfelelő jogszabályok alkalmazásával érdemben is megalapozott döntést hozott.

[38] Az Mt. 166. § (1) bekezdése alapján a munkáltató kártérítési felelőssége objektív, azaz vétkességre tekintet nélkül köteles megtéríteni a munkavállalónak a munkaviszonnyal összefüggésben okozott kárt. E felelősség alól csak akkor mentesülhet a (2) bekezdés szerint, ha a) bizonyítja, hogy a kárt az ellenőrzési körén kívül eső olyan körülmény okozta, amellyel nem kellett számolnia és nem volt elvárható, hogy a károkozó körülmény bekövetkezését elkerülje vagy a kárt elhárítsa, vagy b) ha bizonyítja, hogy a kárt kizárólag a károsult elháríthatatlan magatartása okozta.

[39] Az alperes alaptalanul állította fellebbezésében, hogy a perben nem nyert bizonyítást alperesi károkozó magatartás. A perbeli bizonyítékok egyértelműen alátámasztották, hogy a felperes munkavégzés közben szenvedett súlyos égési sérüléseket,

ami az alperes munkavédelmi szabályszegéseivel, mulasztásaival és név_ munkavállaló figyelmetlen munkavégzésével volt összefüggésben.

[40] A KMK véleményre is figyelemmel a munkáltató ellenőrzési körbe tartozik egyebek mellett a munkaköri feladatok ellátása, az ezzel összefüggő személyi magatartás, a munkavégzéshez szükséges anyag, felszerelés, berendezés, energia tulajdonsága, állapota, mozgatása, működtetése. Ennek folytán a baleset bekövetkezéséhez vezető főzési folyamat és a munkatárs magatartása is az alperes ellenőrzési körébe tartozott, amelyért az alperes kártérítési felelőssége vétkesség hiányában is fennállt.

[41] Jelen perbeli esetben azonban az alperes vétkessége is megállapítható volt, mert a nem vitatott peradatok szerint a munkavédelmi hatóság több olyan az alperesnek felróható munkavédelmi szabályszegést, mulasztást állapított meg, amelyek egyértelműen összefüggtek a felperes balesetével. Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok között helyesen tulajdonított meghatározó jelentőséget a hivatal határozatának, amelyet munkavédelmi eljárás, annak részeként helyszíni szemle előzött meg. Ez alapján szabálytalanságnak minősült a megfelelő védőeszközök hiánya, a munkavállalók munkavédelmi oktatásával kapcsolatos előírások megszegése, az adott tevékenységre vonatkozó kockázatértékelés hiánya, továbbá az is, hogy az alperes nem határozta meg a szükséges védelmi intézkedéseket. Helyesen következtetett az elsőfokú bíróság arra is, hogy az alperes korábbi ügyvezetője és más munkatársak által adott tájékoztatás nem felelt meg a jogszabályban meghatározott munkavédelmi oktatásnak. Ezen kívül nem volt kockázatelemzés, oktatási tematika sem állt rendelkezésre és mindezek összefüggtek a kukta nem rendeltetésszerű használata miatt bekövetkezett balesettel.

[42] Az Mt. 166. § (1) bekezdésében meghatározott törvényi feltételek, tehát aggálytalanul megállapíthatóak voltak, mivel a munkavédelmi eszközök és oktatás hiányában, szabálytalanul elrendelt munkavégzés során, a munkavégzés biztonságos körülményeit az alperes nem valósította meg, ennek következtében a felperes kára a munkaviszonnyal összefüggésben, munkavégzés során következett be.

[43] Az alperes a fellebbezésében alaptalanul hivatkozott a kártérítési felelősség alóli mentesülésre is. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, amennyiben fennáll a balesettel összefüggő munkáltatói kötelezettségszegés, mulasztás, az önmagában is kizárja a károsult elháríthatatlan magatartására alapított mentesülési szabály alkalmazását (EBH2019.M.13.).

[44] A másodfokú bíróság alaptalannak találta a kárenyhítési kötelezettség megsértésével összefüggő alperesi fellebbezést is. Önmagában az a körülmény, hogy a baleset bekövetkezésekor a felperes nem kérte mentő kihívását, nem alapozta meg az Mt. 167. § (2) bekezdése alkalmazását. A felperes a baleset után azonnal hideg vizes zuhany alá állt a hatósági jegyzőkönyv szerint, továbbá nem vitatottan a baleset napján kórházi ellátásban is részesült, vagyis érdemben nem késlekedett az orvosi segítség igénybevételével. Az alperes

arra vonatkozóan nem is tett tényállítást, hogy mindez a rövid, legfeljebb pár órás késedelem mennyiben járult hozzá a felperes károsodásának bekövetkezéséhez vagy a kár súlyosbodásához.

[45] A kifejtettek alapján alaptalanul hivatkozott az alperes arra is, hogy a felperes a munkatársával szemben érvényesítheti a kártérítési igényét. A felperessel szemben fennálló munkáltatói kártérítési felelősség terjedelmét nem érintette név_ szabálytalan munkavégzése, mivel az is a munkáltató terhére esik. A kuktát kezelő munkavállaló magatartását az alperes és név_ közötti kártérítési perben lehetett értékelni, annak jelen perben nem volt jelentősége. A név_ által indított perben hozott elsőfokú ítéleti megállapítások amiatt sem befolyásolták jelen jogvita elbírálását, mivel a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság az 1.Mf.31.135/2024/7. sorszámú ítéletével részben megváltoztatva az elsőfokú bíróság ítéletét, arra a megállapításra jutott, hogy név_ közrehatása nem állapítható meg, ezért nem volt jogszabályi lehetőség kármegosztás alkalmazására.

[46] Mindezekre tekintettel a fellebbezésben foglaltak alapján nem volt lehetőség a keresetet elutasító döntés meghozatalára, illetve a kártérítési felelősség eltérő arányának megállapítására sem.

[47] A másodfokú bíróság alaptalannak találta a sérelemdíjjal összefüggő felperesi fellebbezést is, az abban kifejtett indokok alapján nem volt lehetőség az elsőfokú ítéletben meghatározott sérelemdíj felemelésére. A Ptk. 2:52. § (3) bekezdése a sérelemdíj mértéke megítélésekor különösen a jogsértés súlyát, ismétlődő jellegét, a felróhatóság mértékét, a jogsértésnek a sértettre és környezetre gyakorolt hatását kell figyelembe venni.

[48] Az elsőfokú bíróság maradéktalanul és teljeskörűen értékelte a jogsértéssel és annak következményeivel kapcsolatban a perben bizonyított tényeket, a döntését a perbeli személyiségi jogsértés egyedi körülményeihez igazodóan a kompenzáció és a büntető funkció megfelelő érvényre juttatásával hozta meg.

[49] Az elsőfokú bíróság megfelelő jelentőséget tulajdonított annak, hogy a felperes égési sérülésének gyógytartama hat hét volt, továbbá a felperes a bőr funkciózavara nélkül gyógyult, kizárólag esztétikai károsodása maradt, ami mindennapi ruházat mellett nem látható. A szakvélemény szerint az a körülmény, hogy a felperes erős napozás és fagyos hideg esetén kellemetlen érzetre hivatkozott, objektív szakértői vizsgálattal nem nyert megállapítást. Ezen kívül peradat, hogy a felperest a bőrsérülése nem akadályozza a balesetet megelőző életvitele folytatásában, segítségre nem szorul, maradandó egészségkárosodása nem következett be a balesettel összefüggésben. Az esztétikai kára, pedig minimálisnak tekinthető. Mindezeket figyelembe véve a másodfokú bíróság nem látta indokoltnak a sérelemdíj felemelését az alperesi jogsértésekre tekintettel sem, mert azokat figyelembe véve volt helytálló az elsőfokú ítéletben megállapított 1.500.000 forint sérelemdíj.

[50] A felperes által hivatkozott ítéltáblai határozatok nem voltak alkalmazhatóak jelen jogvitában. A Debreceni Ítéltábla 5.000.000 forintos sérelemdíjat állapított meg, azonban az adott ügyben harmadfokú égési sérülések következtek be a balesetkor a 12 éves károsultnál, akinél később bőrátültetést is kellett végezni és a gyógytartam a műtétet követően 14-16 hétig tartott. A sérülést elszenvedett gyermeknél a mindennapi életében, a pszichés állapotában tartós változások következtek be és maradandó károsodások is visszamaradtak. A Fővárosi Ítéltábla 7.Pf.20.909/2019/12. számú ítéletével érintett tényállás is jelentősen eltért, mivel az adott ügyben egy lábtörést követően elszenvedett kórházi sérülés miatt újabb műtetre került sor, a lábszárhoz kapcsolódó műtéttel összefüggő elhúzódó fájdalom és elhúzódó rehabilitáció, a végtag csökkent terhelhetősége, mint maradandó károsodás egyértelműen a sérelemdíj összegét növelő tényezőként volt figyelembe vehető. A sérülés következtében a fiatal felnőtt sérült kevésbé tudja a balesetet követően terhelni az egyik lábát, munkahelyet kellett változtatnia, állandó fájdalmai vannak, műtéti hegek is rontják a testképét és állandósult fájdalommal is együtt kell élnie, mindez kihat a pszichés állapotára, szabadidős lehetőségeire is. Az előbbi súlyos következmények a jelen perbeli esetben a felperes tekintetében nem voltak megállapíthatók.

[51] A másodfokú bíróság alaptalannak találta az alperes részletfizetéssel összefüggő kérelmét is. A Pp. 344. § (2) bekezdése a felek méltányos érdekeinek mérlegelése alapján, illetve a kötelezettség természetére tekintettel lehetővé teszi, hogy a bíróság az ítéletben az általános 15 napos teljesítési határidő helyett elrendelje a kötelezettségnek részletekben történő teljesítését. A fellebbezésében az alperes olyan körülményt nem adott elő, amely a megítélt összeg nagyságrendjére is figyelemmel a jogosult munkavállalóval szemben a részletfizetést megalapozhatja. A méltányosság természetes személyek esetében alkalmazható. Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság nem látott lehetőséget az alperes részére a teljesítés részletekben történő engedélyezésére, illetve az elsőfokú ítélet megváltoztatására.

[52] A fentiekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét – a nem fellebbezett részt nem érintve – a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Záró rendelkezések

[53] A másodfokú bíróság mindkét fél fellebbezését alaptalannak találta. A felperes fellebbezése 2.500.000 forint pertárgyértékre, az alperes fellebbezése pedig 1.500.000 + 20.000 + 30.000 + 30.000 forint, azaz 1.580.000 forintra vonatkozott. A teljes fellebbezett pertárgyértékre (4.080.000) figyelemmel a felperes a fellebbezési eljárásban 40%-ban, az alperes 60%-ban lett pernyertes, az ellenérdekű fél eredménytelen fellebbezésére tekintettel.

[54] A felperes a fellebbezési perköltségét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 3. § (5) bekezdése alapján áfa figyelembevételével számította fel, ami a fellebbezett pertárgyérték alapján 102.000 forint + áfa összegben állapítható meg. Az alperes a fellebbezési perköltségét az IM rendelet 2. §-a alapján számította fel az erre rendszeresített nyomtatványon 102.500 forint + áfa összegben. Mindkét fél a pernyertességéhez igazodóan

jogosult másodfokú perköltségre, vagyis a felperes 40.800 forint + áfa, az alperes pedig 61.500 forint + áfa összegben. A másodfokú bíróság a kettő különbözete, azaz 20.700 forint + áfa másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte a nagyobb részben pervesztes felperest, figyelemmel a Pp. 83. § (1) és (2) bekezdésére.

[55] Az eljárási illetékre vonatkozó rendelkezés az előbbi pertárgyérték és az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (1) bekezdésén és 46. § (1) bekezdésén alapult. A felperest a Pp. 525. §-a alapján munkavállalói költségmentesség illette meg, ezért az őt terhelő illetéket a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam viseli. Az alperes a pervesztességéhez igazodó fellebbezési illeték megfizetésére az alábbiak szerint köteles.

[56] Az illetéket a NAV 10032000-01070044-09060018 illetékbevételi számlájára kell befizetni, a közleményben fel kell tüntetni az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, a fizetésre kötelezett adóazonosító számát.

[57] Az eljárási illetékre és a fellebbezési illetékre vonatkozó rendelkezés az Itv. 78. § (4) bekezdésén alapult, figyelemmel a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2a) bekezdésére.

Budapest, 2024. november 21.

dr. Orosz Andrea s.k.
a tanács elnöke

dr. Laczó Adrienn Lilla s.k.
előadó bíró

dr. Szalai Beatrix s.k.
bíró